

MUNI
ARTS

Jak na citace podle ISO 690

Mgr. Hana Holoubková
Ústřední knihovna FF MU
<http://knihovna.phil.muni.cz>

Co nás čeká...

Úvod do problematiky

- Proč je nutné citovat
- Terminologie
- Plagiátorství
- Metody citování
- Citační normy, styly
- Zásady při tvorbě citací

Bibliografické citace dle aktualizované normy **ČSN ISO 690** platné od 1. 4. 2011

- Obecná pravidla
- Prvky citace
- Tvorba bibliografických citací prakticky
 - jednotlivé typy dokumentů
- Citační generátory a manažery

Proč je nutné citovat...

- Autorská/publikační/citační etika.
- Poskytujeme dostatek údajů k tomu, aby byl kdokoli schopen nalézt dokument, z něhož autor čerpal.
 - návaznost na předchozí poznání,
 - získání širšího kontextu dané tematiky.
- Prokazujeme, že se orientujeme v daném oboru/problematicce.
- Vytváří se tzv. skryté bibliografie.

Terminologie

- **Obecně známá informace/všeobecně známá fakta** – nezpochybnitelné, snadno ověřitelné (v encyklopedii, ve slovníku); nemusíme citovat, pouze pokud přebíráme doslovně celý text.
- **Parafráze** – převyprávění cizího textu vlastními slovy, nová formulace; musíme uvést pramen.
- **Citát (quotation)** – doslovné uvedení cizího výroku nebo textu v rámci vlastního dokumentu, vymezené uvozovkami a doplněné citací.
- **Citace (citation)** – zkrácená identifikace pramene, ze kterého daný výrok nebo text pochází, kterou uvádíme přímo v textu, a jíž spojujeme citované místo se záznamem v seznamu bibliografických citací.
- **Bibliografická citace** – (bibliographic reference) – systematicky uspořádané údaje, které jednoznačně identifikují použitý dokument.
- **Kryptomnézie** – použití myšlenky, u níž si autor nepamatuje zdroj nebo nemá záznam o zdroji, z něhož vycházel a prezentuje ji jako vlastní.

Plagiátorství

- Zcizíme cizí rukopis a publikujeme jej pod svým jménem.
- Převzeme část textu či odstavců, graficky je nevymezíme a neuvedeme bibliografickou citaci.
- Převzeme něčí myšlenku či výsledky něčí práce, uvedeme je bez upozornění na skutečného autora.
- Převzeme původní text a pouze jej stylisticky upravíme.

Citační (ne)etika

- Necitování děl, ze kterých autor čerpal (snaha o zastření plagiátorství nebo pouhá nedbalost).
- Citování děl, která autor nepoužil (citování tzv. „kapacit“ v daném oboru nebo snaha vytvořit dojem, že bylo použito více informačních zdrojů).
- Nadužívání citací vlastních děl – tzv. autocitace (snaha propagovat sama sebe, i když starší dílo zcela nesouvisí nebo se týká pouze okrajově díla nového).
- Nepřesné a neúplné citace (ztížení identifikace díla, ze kterého autor čerpal).

Metody citování 1/3

1) Citování pomocí prvního údaje v bibliografickém záznamu a data vydání (tzv. „Harvardský systém“)

Na ÚHV tento systém neužívat!

- V místě, kde citujete dané dílo v textu, uvedete do **kulatých závorek** první údaj nebo slova z bibliografického záznamu citovaného díla a dále **rok vydání**. Volitelně se může uvést **číslo stránky**, kde se daný citát nebo parafrázovaná myšlenka vyskytuje.
- např. v textu: ... (Novák, 1995, s. 157) ...nebo ... se zabývá Novák (1995) ...
- dokumenty se dvěma autory (Jakubec a Novák, 1926)
- dokumenty s více než třemi autory: ... (Poláček et al., 2000) ...
- více dokumentů se stejným prvním údajem i rokem vydání: ... (Zouhar, 2009a) ... (Zouhar, 2009b, s. 52)
- V seznamu bibliografických citací (na konci práce) se poté záznamy uspořádají **abecedně s rokem vydání**, nečíslují se (u této metody už se obvykle neopakuje rok vydání v oblasti nakladatelských údajů, pokud není potřeba uvést podrobněji datum):

ČAPEK, Karel, 1984. ...

NOVÁK, Arne, 1995. *Česká literatura a národní tradice*. 1. vyd. Brno: Blok, 450 s. ISBN 80-7029-056-0.

POLÁČEK, Jiří et al., 2000. *Průhledy do české literatury 20. století*. Vyd. 1. Brno: CERM, 307 s. ISBN 80-7204-162-2.

ZOUHAR, J., 2009a. *Česká filozofie v šedesátých letech : poznámky k tématu*. 1. vyd. Brno: Academicus, 168 s. ISBN 978-80-87192-08-5.

ZOUHAR, J., 2009b. *O Masarykovi*. 1. vyd. Brno: Academicus, 104 s. ISBN 978-80-87192-07-8.

...

Metody citování 2/3

2) Citování pomocí číselných odkazů

Na ÚHV tento systém neužívat!

- V místě citování díla v práci uvedete do **kulaté (popř. hranaté) závorky** nebo do horního indexu číslo daného **dokumentu** v pořadí, v jakém je citován poprvé.
- V případě, že **stejně dílo** citujete v textu na několika různých místech, stále používáte **stejně číslo** jako u citace první. Opět je možné volitelně uvést příslušnou stranu nebo rozsah stran, pokud je citována pouze určitá část či myšlenka.
- např. v textu: ... (71) nebo [72 s. 16] nebo ^{3 s. 259}
- V seznamu bibliografických záznamů jsou **záznamy uspořádány číselně, v pořadí, v němž byly poprvé uvedeny v textu:**
 - 1.
 - ...
 71. SVOBODA, Mojmír aj. *Aplikovaná psychodiagnostika v České republice: zjištění stavu, potřeb a perspektivy psychologické diagnostiky v České republice*. 1. vyd. Brno: MSD, 2004, 234 s. ISBN 80-86633-12-8.
 72. MAREŠ, Jiří. *Psychodiagnostika podporovaná počítačem*. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 1992. ISBN 80-21101-21-0.
 - ...

Metody citování 3/3

3) Citování pomocí průběžných poznámek

- Za každým citovaným místem v textu zapíšete **číslíci** buď

a) v horním indexu³ nebo

b) v kulaté nebo hranaté závorce na řádce (3), [4] ,

kteřá koresponduje s **číselně řazenými poznámkami**, uspořádanými podle pořadí jejich výskytu v textu.

Dle pravidel ÚHV uvádět horní index!

- Poznámky mohou obsahovat celý **bibliografický záznam citovaného díla**, ale také lze uvést pouze následující údaje oddělené čárkou: **jméno autora, název díla a volitelně přesné vymezení stránek**.

- V poznámkách pod čarou nemusí být pouze citace.

- Př. poznámek pod čarou: _____

3. VIDOVIČOVÁ, Lucie a Eva GREGOROVÁ. Věkové normy v sociologické perspektivě. *Sociální studia*. 2007, 1–2, s. 201–217. ISSN 1214-813X.

Dle pravidel ÚHV neuvádět ISBN a nepovinné údaje!

- Při odkazování na zdroj uvedený v předchozí poznámce se buď **opakuje celá citace** nebo se uvede **číslo dřívější poznámky s případným rozsahem stran**.

20. VIDOVIČOVÁ, *ref.* 3, s. 215.

- Seznam bibliografických citací (na konci práce) **není povinný**, ale doporučuje se; záznamy se uspořádají **abecedně**, nečíslují se:

Dle pravidel ÚHV se seznam zdrojů uvádí!

BLACKSMITH, A. ...

...

VIDOVIČOVÁ, Lucie a Eva GREGOROVÁ. Věkové normy v sociologické perspektivě. *Sociální studia*. 2007, 1–2, s. 201–217. ISSN 1214-813X.

...

Zprostředkovaná (sekundární) citace

- je-li to možné a zdroj je pro nás dostupný, **vždy citujeme původní zdroj**
- v případě, že citaci přejímáte (nepřímé/zprostředkované/citace citace), citace se uvádějí jménem autora/autorů, ročníkem a odkazem na původní zdroj
 - Např. (James, 1890, podle Hoskovec, 1992). V seznamu literatury se uvádí pouze zdroj, ze kterého autor příspěvku čerpal (v našem příkladu pouze Hoskovec, J.).

(Zdroj: Československá psychologie, [pokyny pro autory](#))
- u ostatních metod citování lze uvést poznámku v bibliografické citaci sekundárního dokumentu
- nebo uveďte za bibliografickou citaci primárního dokumentu v soupisu použité literatury formulaci [NON VIDI] (= neviděno).

Citační normy, styly

- **ČSN ISO 690** (platná od 1. 4. 2011) – prezenčně v ÚK
 - **Interpretace** <http://citace.com/soubory/csniso690-interpretace.pdf>
- publikace KUK a ÚK PŘF MU **Metodika tvorby citací**
http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/prif/ps11/metodika/web/ebook_citace_2011.html
- **APA** (American Psychological Association) – převážně pro psychologii, pedagogiku a některé další spol. vědy.
[Citační manuál APA](#) – na www stránkách Psychologického ústavu FF MU.
Příručka [Concise rules of APA style](#) dostupná v ÚK FF MU.
- **MLA** (Modern Language Association) – pro humanitní obory, zejména jazykovědu (anglistika, amerikanistika...).
- **Chicago, Turabian style...**
- Citace dle pravidel konkrétních časopisů, **oborů...**

Zásady při tvorbě citací

- **Přesnost, přehlednost a jednotnost údajů**
 - Vybereme si jednu metodu citování a jeden způsob zápisu bibliografické citace pro danou práci a tohoto systému se budeme držet.
- **Úplnost**
 - více údajů pro zpětnou identifikaci
- **Použití primárních pramenů**
 - Citujeme údaje pouze z publikací, které jsme měli v ruce, abychom předešli nepřesnostem při přejímané citaci.
- **Slova v citacích zkracujeme podle ČSN ISO 4.** Informace a dokumentace – Pravidla zkracování slov z názvů a názvů dokumentů. **Bibliografické termíny zkracujeme podle ČSN ISO 832** Informace a dokumentace – Bibliografický popis a citace: Pravidla zkracování bibliografických termínů

Struktura bibliografických citací

Tištěné a elektronické dokumenty (dle normy ČSN ISO 690)

- Obecná pravidla
- Prvky citace
- Bibliografické citace jednotlivých typů dokumentů

Obecná pravidla tvorby citací

- **Základním pramenem** údajů tvořících bibl. citaci je popisovaná jednotka (kniha, časopis atd.), v rámci ní je primárním zdrojem **titulní list**.
- **Prvky se píší v jazyce dokumentu** (kromě rozsahu) – 2nd ed., 2. völl. neubearb. Aufl., translation, editors apod., ale 52 s.
- Dodržují se **pravidla pravopisu pro daný jazyk** (velká písmena, interpunkce...).
- **Více údajů** – nachází-li se v dokumentu více než jeden název, více než jedno místo vydání, více než jeden nakladatel, zapisuje se vždy **typograficky nejvýraznější údaj**; jestliže jsou všechny stejně výrazné, zapíšeme ten, který je uveden jako **první**.

Obecná pravidla tvorby citací

- **Romanizace/transliterace** – údaje v nelatinkovém písmu získané z dokumentu se transliterují (přepis může buď nahradit originální formu, nebo se za ni v hranatých závorkách připojí []).

- **Údaje pro doplnění citace** – zjištěné z jiných zdrojů nebo odhadnuté – lze uvést do hranatých závorek – [Praha]: Academia, 2003. *nebo* [cca 1950] *nebo* TABI, J[oseph]; v určitých případech do kulatých závorek (kvalifikátory) – např. Cambridge (UK).

- **Interpunkce**
 - každý jednotlivý prvek bibliografické citace musí být oddělen interpunkcí (čárka, tečka)
 - interpunkce uvedená v normě je *ilustrativní*
 - zvolte si jeden systém a ten používejte v celé práci.

Přehled základních prvků pro monografie

- Tvůrce (P)
 - Názvové údaje (P)
 - Vedlejší tvůrce (V)
 - Vydání (P) – povinné pouze v případě, že se nejedná o 1. vydání
 - Nakladatelské informace: Místo vydání (P): Nakladatel (P), Rok (P)
 - Rozsah (V)
 - Edice (P) (název edice, číslo svazku) – povinné v případě, že je dílo do nějaké edice zařazeno
 - Poznámky (V)
 - Standardní číslo (ISBN, ISSN) (P) – je-li uveden
 - Údaje o dílčí části
- P – povinný prvek; V – volitelný, nepovinný*

PRVKY CITACE

Tvůrce (osoba nebo korporace)

- zapisuje se v invertovaném tvaru - **ČAPEK, Karel** nebo **BULGAKOV, Michail Afanasjevič**.
- pokud má dokument více tvůrců, uvádí se všichni (je-li to možné), a to takto: první se uvede v invertovaném tvaru, další v přímém pořadí; není-li možné/vhodné uvést všechny tvůrce, vybere se nejvýznamnější nebo první uvedený a přidá se zkratka et al. (= a jiní) nebo aj.
- u jmen, kde není možné rozlišit příjmení, se doporučuje zápis jména v přirozeném pořadí
- chybí-li primární odpovědnost, stává se prvním prvkem citace název dokumentu
- používáme-li Harvardský systém odkazování v textu, pak místo chybějícího autora uvedeme zkratku **Anon.**

ZAHRADNÍČEK, Jan.

ALTMANN, Gerry T. M.

MACHAR, Josef Svatopluk, Antonín SOVA, Karel TOMAN a Fráňa ŠRÁMEK.

SVOBODA, Mojmír [aj.](#)

MALÍŘ, Jiří, Pavel MAREK [et al.](#)

PRVKY CITACE

Názvové údaje (název: podnázev)

- název a podnázev díla* (nebo zdrojového dokumentu) se zapisuje kurzívou
- pokud chybí tvůrce, stává se název prvním prvkem v citaci

- Citace celého díla – kurzívou název knihy:**
- ALTMANN, Gerry T. M. *Výstup na babylonskou věž: otázky jazyka, myslí a porozumění*. Přeložila Milena Turbová. 1. vyd. Praha: Triáda, 2005, 308 s. Delfín, sv. 63. ISBN 80-86138-70-4.

- Citace části díla – kurzívou zdrojový dokument:**
- NEBESKÁ, Iva. Doslov. In: ALTMANN, Gerry T. M. *Výstup na babylonskou věž: otázky jazyka, myslí a porozumění*. 1. vyd. Praha: Triáda, 2005, s. 287–296. ISBN 80-86138-70-4.

*Podnázvy by měly být uvedeny tehdy, pokud poskytují zásadní informace k obsahu citovaného informačního zdroje, jinak se mohou vynechat.

PRVKY CITACE

Vedlejší tvůrce (nepovinné)

- vedlejší tvůrci = ilustrátoři, překladatelé, editoři...
- jména se zapisují ve stejném pořadí a stejné podobě jako v prameni

Editor

- editor je osoba zodpovědná za dokument sestávající se z několika děl odvozených z různých pramenů nebo příspěvků několika autorů
- v případech, kdy je role editora výrazná a jeho jméno je uvedeno na významném místě v prameni, může být zapsán do primární odpovědnosti s připojením zkratky jeho role (ed.), (sest.), (red.), (zprac.)

Dobré ráno, milá ženuško! Mozartovy dopisy Konstanci. 1. vyd. **K vydání připravila Silke LEOPOLDOVÁ; přeložila Vlasta REITTEREROVÁ.** Praha: Editio Bärenreiter, 2006, 125 s. ISBN 80-86385-32-9.

nebo

LEOPOLDOVÁ, Silke (ed.). *Dobré ráno, milá ženuško!* Mozartovy dopisy Konstanci. 1. vyd. **Přeložila Vlasta REITTEREROVÁ.** Praha: Editio Bärenreiter, 2006, 125 s. ISBN 80-86385-32-9.

[zpět](#)

MUNI
ARTS

PRVKY CITACE

Nakladatelské informace

Místo vydání (P): Nakladatel (P), datum vydání (P).

- název města se zapisuje **v jazyce originálu**, a to v 1. pádě
- názvy nakladatelství se uvádí **bez** „a spol.“, „a synové“ apod., ale výraz „**press**“ **se ponechává**
- přesahuje-li datum vydání několik let, zapisuje se rozsah roků (2002–2005); u neukončeného vydávání publikace se zapíše první rok s pomlčkou a mezerou 2001–
- u některých typů dokumentů (noviny, webové stránky apod.) může být nutné uvést datum vydání včetně měsíce a dne 27. 2. 2012
- v případě, že datum vydání čerpáme z jiného zdroje, uvedeme údaj v hranatých závorkách [1920]
- zkratka [b.r.] = bez roku nahrazuje neznámé/nezjistitelné údaje
- pokud je potřeba, lze v tomto prvku uvést více stejných údajů

Př. Brno; Montréal

Praha: Academia; Brno: Petrov, 2006

PRVKY CITACE

Rozsah

- zkratky nebo výrazy se v prvku rozsah uvádí v češtině – **s.**, **l.**, **díl**, **sv.** apod.
- zapisuje se **poslední číslovaná strana** v dokumentu nebo **rozsah stran**
nebo
- **počet svazků** u vícesvazkových monografií citovaných jako celek
- při dvojím číslování, které na sebe nenavazuje, se uvádí obojí, např. **xxxii, 352 s.**

PRVKY CITACE

Dílčí části (svazek – příspěvek – článek)

Části monografií (nesamostatné části)

- *svazek*
 - konkrétní svazek (číslo, název) se řadí za souborný název, popř. podnázev daného vícesvazkového dokumentu

Příspěvky

- *v monografiích nebo do sborníků*
 - po původci příspěvku a názvu následuje výraz **In:** a citace zdrojového dokumentu; místo rozsahu (počtu stran) se uvádí lokace (s. od–do) v dokumentu

Články

- *v časopisech*
 - nejdříve se uvádí autor a název článku, následuje zdrojový dokument a poté lokace článku

Způsoby zápisu bibliografické citace

Úplná citace (*povinné i volitelné prvky*).

PŘÍJMENÍ, Jméno autora (dále jen „tvůrce“). *Název: podnázev publikace* [typ nosiče/média]*. Vydání. Další tvůrce. Místo vydání: Nakladatel, rok vydání, rozsah díla. Edice, číslo svazku. Poznámky. ISBN.

*Povinné u všech dokumentů kromě tištěných.

Základní citace (*doporučovaná – uvádí se i počet stran*).

Tvůrce. Název: podnázev. Vydání. Místo vydání: Nakladatel, rok vydání, počet stran. ISBN.

Pozn. 1: ukázka na struktuře bibliografického záznamu monografií

Pozn. 2: prvky vyznačené šedou barvou jsou volitelné.

Pozn. 3: interpunkci norma nepřikazuje, povinná je pouze jednotnost oddělování prvků v citaci pro celý dokument; uvedenou interpunkci doporučujeme, uvádí se i v příkladech přímo v normě i její interpretaci

Monografie jako celek

Tvůrce. *Název: podnázev.* Vydání. Vedlejší tvůrce. Místo vydání: Nakladatel, rok vydání, rozsah díla. Edice, číslo svazku. Poznámky. ISBN.

Příklady

- BARTOŠ, Lubomír, Ivo BUZEK a Irena FIALOVÁ. *Neología en el español actual*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 2006, 241 s. ISBN 80-7368-139-0.
- GLADNEY, Henry M. *Preserving digital information*. Berlin: Springer, c2007, xxiii, 314 s. ISBN 978-3-540-37886-0.
- KLEIN, Pavel a Danuše KŠICOVÁ. *Symbolismus na scéně MCHAT: režijní koncepce K. S. Stanislavského*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003, 164 s. ISBN 80-210-3126-3.
- SVOBODA, Mojmír, Vladimír ŘEHAN, Zdeněk VTÍPIL, Helena KLIMUSOVÁ a Pavel HUMPOLÍČEK. *Aplikovaná psychodiagnostika v České republice: zjištění stavu, potřeb a perspektivy psychologické diagnostiky v České republice*. 1. vyd. Brno: MSD, 2004, 234 s. ISBN 80-86633-12-8.
- ŠVARÍČEK, Roman a Klára ŠEĐOVÁ (ed.). *Učební materiály pro kvalitativní výzkum v pedagogice*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007, 175 s. ISBN 978-80-210-4359-6.

Monografie jako celek – vedlejší tvůrce

Tvůrce. *Název: podnázev.* Vydání. Vedlejší tvůrce, stejná další odpovědnost; jiný druh odpovědnosti. Místo vydání: Nakladatel, rok vydání, rozsah díla. Edice, číslo svazku. Poznámky. ISBN.

Příklady s uvedením sekundárních odpovědností

- SHAKESPEARE, William. *Hamlet*. 1. vyd. Přeložil František NEVRLA. Brno: Větrné mlýny, 2005, 202 s. ISBN 80-86907-16-3.
- *Studium sociálních a duchovních struktur pravěku*. 1. vyd. Eliška KAZDOVÁ, Vladimír PODBORSKÝ (ed.). Brno: Masarykova univerzita, 2007, 390 s. ISBN 978-80-210-4330-5.
- *Vinnetou tady nebydlí: antologie současných povídek severoamerických indiánů*. 1. vyd. Sestavili Jeffrey A. VANDERZIEL a Jiří RAMBOUSEK ml. Brno: Větrné mlýny, 2003, 507 s. ISBN 80-86151-81-6.

Vyzkoušejte si...

Citování monografie

ZDENĚK MATĚJČEK

**O rodině vlastní,
nevlastní a náhradní**

portál

98 s., ISBN 80-85280-83-6

ZDENĚK MATĚJČEK

**O rodině vlastní,
nevlastní a náhradní**

Obálku a grafickou úpravu navrhl Karel Šejna.
Fotografie na obálce Michaela Antůšková.

Vydalo nakladatelství Portál
jako svou 83. publikaci.
Praha 1994.

Výtvarná a technická redaktorka
Markéta Salvetová.

Odpovědný redaktor Václav Urban.
Sazba CADIS Praha.

Výroba Ing. Rudolf Mates.
Tisk Česká typografie, a. s.

**RÁDCI PRO RODIČE
A VYCHOVATELE**

Tvůrce. Název; podnázev. Vydání. Vedlejší tvůrce. Místo vydání:
MATEJČEK, Zdeněk. O rodině vlastní, nevlastní a náhradní. Praha: Portál,
Nakladatel, rok vydání, rozsah díla. Edice. Poznámky. ISBN.
1994, 98 s. Radci pro rodiče a vychovatele. ISBN 80-85282-83-6.

Příspěvek v monografické publikaci/ve sborníku

Příspěvek ve sborníku

= samostatná část publikace, která může existovat nezávisle na zdrojovém dokumentu

→ nejprve se zapíše údaje o příspěvku (autor a název); zdrojový dokument se uvádí výrazem „In:“

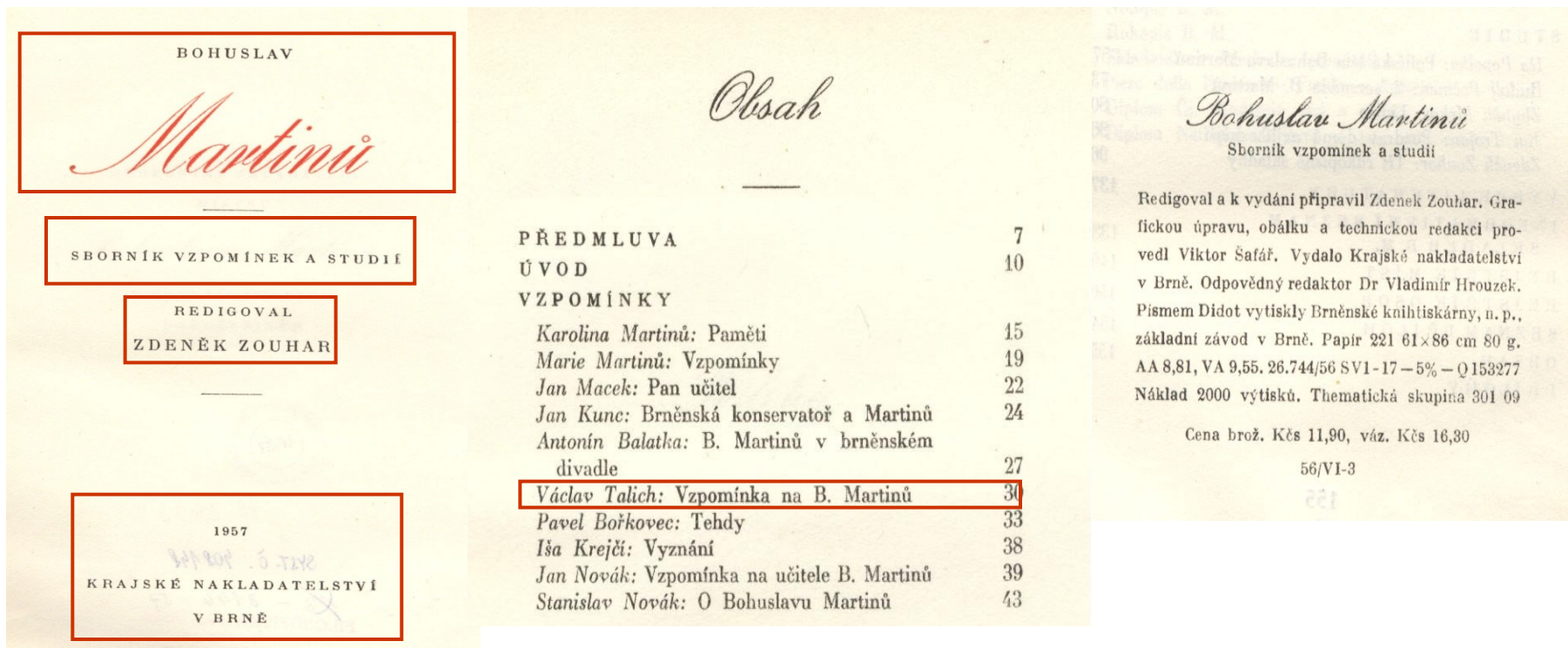
Tvůrce příspěvku. Název: podnázev příspěvku. In: Tvůrce zdrojového dokumentu. Název: podnázev zdrojového dokumentu. Vydání. Místo vydání: Nakladatel, rok vydání, lokace ve zdrojovém dokumentu (rozsah stran). Edice, číslo svazku. ISBN.

Příklady

- JEMELKA, Petr. Hra a tvořivost ve filosofii Vítězslava Gardavského. In: *Hra, věda a filosofie: sborník příspěvků*. 1. vyd. Praha: Filosofia, 2006, s. 135–141. ISBN 80-7007-222-9.
- KALINOVÁ, Alena. Kamnářská plastika: příspěvek k studiu lidového kamnářství. In: *Středověké a novověké zdroje tradiční kultury: sborník příspěvků ze semináře konaného 30. listopadu 2005 v Ústavu evropské etnologie*. 1. vyd. Brno: Ústav evropské etnologie, 2006, s. 167–183. ISBN 80-239-7984-1.
- NEBESKÁ, Iva. Doslov. In: ALTMANN, Gerry T. M. *Výstup na babylonskou věž: otázky jazyka, mysli a porozumění*. 1. vyd. Praha: Triáda, 2005, s. 287–296. ISBN 80-86138-70-4.

Vyzkoušejte si...

Citace příspěvku ve sborníku

TVRČE PŘÍSPĚVKU. NÁZEV; PODNÁZEV PŘÍSPĚVKU. IN: TVRČE ZDROJOVÉHO DOKUMENTU. NÁZEV; PODNÁZEV ZDROJOVÉHO DOKUMENTU. VYDÁNÍ. MÍSTO VYDÁNÍ: Nakladatel, rok vydání, lokace ve zdrojovém dokumentu (rozsah stran). ISBN.

Seriálové publikace 1/2

- = publikace vydávaná v částech následujících po sobě, obvykle navazujících číselně nebo chronologicky, se záměrem stálého pokračování nezávisle na periodicitě (definice z TDKIV).
- = časopisy, noviny, ročenky, edice...

Název: podnázev. Odpovědnost k seriálové publikaci. Vydání. Místo vydání: Nakladatel, údaje o vydávání (rok, ročník, číslo). Poznámky (údaj o periodicitě). Standardní číslo.

Záznam časopisu jako celku a neukončené vydávání:

Čtenář: měsíčník pro knihovny. Středočeská vědecká knihovna v Kladně. Praha: Academia, 1949. ISSN 0011-2321.

Journal of social and clinical psychology. New York: Guilford, 1983–. 10 x ročně. ISSN 0736-7236.

Seriálové publikace 2/2

Jedno číslo časopisu

Teorie vědy: časopis pro teorii vědy, techniky a komunikace. Praha: Kabinet pro studium vědy, techniky a společnosti při Filozofickém ústavu AV ČR, 2007, roč. 16/29, č. 2. ISSN 1210-0250.

PAJ: a journal of performance and art. Editor Bonne Marranca. Cambridge: MIT Press Journals, May 2008, vol. 30, num. 2 (PAJ 89). ISSN 1520-281X.

Citace částečného průběhu vydávání časopisu

zapisuje se chronologické označení nebo číslování prvního a posledního svazku (sešitu)

Slovanský přehled: review for central, eastern and southeastern european history. Praha: Historický ústav AV ČR, 2003–2008, roč. 89–94. ISSN 0037-6922.

Filosofický časopis. Filosofický ústav AV ČR. Praha: Filosofický ústav AV ČR, červen 1995–říjen 1997, roč. 43, č. 3–roč. 45, č. 5. ISSN 0015-1831.

Články v seriálových publikacích

Tvůrce článku. Název: podnázev článku. Vedlejší tvůrce. *Název: podnázev zdrojového dokumentu (seriálu)*. Místo vydání: Nakladatel, lokace ve zdrojovém dokumentu (rok, ročník, číslo, rozsah stran)/(rok, **ročník**(číslo), rozsah stran bez „s.“). ISSN.

Příklady

- FUTTERA, Ladislav. Karel Havlíček a korespondence. *Česká literatura: časopis pro literární vědu*. Praha: Ústav pro českou literaturu Akademie věd České republiky, březen 2016, **64**(1), 134–136. ISSN 0009-0468.
- KASATKINA, Natalita. Etniškumo tyrimai: tendencijos ir esminės sąvokos. *Filosofija. Sociologija*. 2007, t. 18, nr. 4, s. 1–11. ISSN 0235-7186.
- STUKKER, Ninke, Ted SANDERS a Arie VERHAGEN. Causality in verbs and in discourse connectives: converging evidence of cross-level parallels in Dutch linguistic categorization. *Journal of Pragmatics: an interdisciplinary journal of language studies*. July 2008, vol. 40, iss. 7, s. 1296–1322. ISSN 0378-2166.
- WIHODA, Martin. Mocran et Mocran jako prostor k zamyšlení. *Časopis Matice moravské*. 2007, roč. 126, č. 2, s. 377–410. ISSN 0323-052X.

Specifika citování elektronických zdrojů

- vždy uvádíme typ nosiče – píše se v hranatých závorkách – např. [online], [CD-ROM]; můžeme zdroj i blíže specifikovat, např. [online blog]
- vzhledem k časté aktualizaci el. zdrojů, uvádíme nejkonkrétnější dostupný údaj tak, jak je ve zdroji uveden, např. ©2010, poslední aktualizace 3. 4. 2016 apod.
- povinným údajem je pro el. zdroje datum citování, které uvádíme ve tvaru: [cit. RRRR-MM-DD], např. [cit. 2017-04-12]
- posledním povinným údajem pro el. dokumenty je dostupnost a přístup; tyto údaje se uvádí formulací „Dostupné z:“ a měly by odkazovat na ověřený zdroj (typicky URL, URI, pokud dokument nemá pevnou adresu, můžeme naznačit cestu, např. ProQuest

Elektronická kniha, online monografie jako celek

Tvůrce. *Název: podnázev* [online]. Vydání. Vedlejší tvůrce. Místo vydání: Nakladatel, rok vydání, rozsah díla [cit. RRRR-MM-DD]. Edice, číslo svazku. Poznámky. ISBN. Dostupné z: URL

Příklady

- KAMIŇSKA, Malgorzata Anna. *A History of the Consise Oxford Dictionary* [online]. Frankfurt am Main: Peter Lang AG, 2014 [cit. 2015-11-06]. Łódź Studies in Language, Vol. 34. E-ISBN 978-3-653-04370-9. Dostupné z: http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nlebk&AN=869959&lang=cs&site=ehost-live&ebv=EB&ppid=pp_4
- DYTRT, Petr. *Antologie textů k francouzské literatuře 2. pol. 20. století* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2013 [cit. 2015-11-06]. PDF, 1,79MB. ISBN: 978-80-210-6482-9. Dostupné z: Digitální knihovna Filozofické fakulty Masarykovy univerzity

Články v online seriálových publikacích

Tvůrce článku. Název: podnázev článku. Vedlejší tvůrce. *Název: podnázev zdrojového dokumentu (seriálu)* [online]. Místo vydání: Nakladatel, lokace ve zdrojovém dokumentu (rok, ročník, číslo, rozsah stran)/(rok, **ročník**(číslo), rozsah stran bez „s.“) [cit. RRRR-MM-DD]. ISSN. Dostupné z: URL

Příklady

- GRAY, Ronald. But Kafka Wrote in German... *The Cambridge Quarterly* [online]. Oxford University Press. 1/1/1977, vol. 7, iss. 3, s. 205–216 [cit. 2016-10-19]. ISSN 1471-6836. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/42965253>
- STRINGER, John A. et al. Reduction of RF-induced sample heating with a scroll coil resonator structure for solid-state NMR probes. *Journal of Magnetic Resonance* [online]. Elsevier. March 2005, vol. 173(1), s. 40–48 [cit. 2011-04-26]. ISSN 2578-2369. Dostupné z: <http://ukpmc.ac.uk/abstract/MED/15705511/reload=0;jsessionid=iltc8JILJsQigCYbe11k.136>

Vyzkoušejte si...

Citace článku v elektronickém časopise

Six Hundred Years of Czech Literature in The New York Public Library: From Hus to Havel.

Autoři: [Klatil, Milada](#)

Zdroj: [Slavic & East European Information Resources](#) 2008, Vol. 9 Issue 4, p381-390, 10p

Typ dokumentu: Article

Témata: [New York Public Library](#)
[Rare books](#)
[Library special collections](#)
[Czech literature](#)
[Czechoslovakia](#)
[New York \(N.Y.\)](#)
[New York \(State\)](#)

Author Supplied [Czech](#)

Keywords: [rare books](#)
[United States](#)

Abstrakt: Six hundred years of Czech writing are documented in The New York Public Library's holdings. The article shows how ideas traveled fr those ideas. Examples from the collection are presented. [ABSTRACT FROM AUTHOR]

Copyright of Slavic & East European Information Resources is the property of Taylor & Francis Ltd and its content may not be copied or er copyright holder's express written permission. However, users may print, download, or email articles for individual use. This abstract may copy. Users should refer to the original published version of the material for the full abstract. (Copyright applies to all Abstracts.)

ISSN: [15228886](#)

DOI: 10.1080/15228880802509660

Systemové číslo: 45324498

Databáze: [Library & Information Science Source](#)

Klíčová slova: [Milada Klatil](#) [Six Hundred Years of Czech Literature in The New York Public Library: From Hus to Havel](#) [Slavic & East European Information Resources](#) [2008](#) [vol. 9](#) [issue 4](#) [p381-390](#) [10p](#) [ISSN 1522-8886](#) [DOI 10.1080/15228880802509660](#) [Library & Information Science Source](#) [ISSN](#). Dostupné z: URL

Webové stránky

Tvůrce stránky. Název: podnázev stránky. Vedlejší tvůrce. Název: *podnázev zdrojového webového sídla* [online]. Vydání [cit. RRRR-MM-DD]. ISSN. Dostupné z: URL

Příklad

- Absolventi. *Masarykova univerzita* [online]. Brno: Masarykova univerzita, ©2020 [cit. 2020-11-10]. Dostupné z: <http://www.muni.cz/absolventi/>
- WESTCOM. O nás. *Webnode.cz* [online]. ©2020 [cit. 2020-11-10]. Dostupné z: <http://www.webnode.cz/o-nas/>

Závěrečné práce

Tvůrce. *Název práce: podnázev. Vedlejší název* [Druh nosiče]. Místo odevzdání práce, datum odevzdání práce [datum citování]. Druh práce. Název instituce, kde byla práce napsána. (Univerzita, Fakulta, Ústav). Vedoucí práce. Dostupnost a přístup. Poznámky.

Diplomová práce

BIRCKMANNOVÁ, Michaela. *Německá lidová strana na Moravě na přelomu 19. a 20. století*. Brno, 1991. [Diplomová práce](#). Masarykova univerzita, Filosofická fakulta, Katedra československých dějin.

Disertační práce

JŮVA, Vladimír. *Vývoj německé muzeopedagogiky*. Brno, 1992. [Disertační práce](#). Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav pedagogických věd.

Závěrečná práce zveřejněná v Informačním systému MU

DOLEŽEL, Michal. *Staré japonské literární památky a jejich estetika*. [online]. Brno, 2003 [cit. 2012-04-11] [Diplomová práce](#). Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Sdružená uměnovědná studia. Vedoucí práce: Koshi Hirajama. Dostupné z: https://is.muni.cz/auth/th/52330/ff_b

Film

Tvůrce. *Název: podnázev. Vedlejší název* [Typ nosiče]. Další tvůrce. Místo publikování: Nakladatel, datum uvedení v zemi produkce. Název edice a číslování. Dostupnost a přístup. Poznámky.

Inception [film]. Directed by Christopher NOLAN. USA: Warner Bros. Pictures, 2010.

Výlet [film]. Režie Alice NELLIS. Česká republika, 2002.

Generátory citací

- Řada databází ([EBSCO](#), [ProQuest](#)...) umožňuje generování citací článků do různých citačních stylů (APA, MLA, Chicago, nově i ISO 690, ale nutné kontrolovat, doplnit údaje).

- Dokumenty z EIZ MU přes službu [EBSCO Discovery Service](#) (nástroj pro integraci EIZ) propojeny na generátor citací – [citace.com](#), možnost vytvoření citace vyhledaného dokumentu.

- [Generátor citací](#) ([citace.com](#)) – volně dostupný, registrace na mail; umožňuje správu citací (ukládání, třídění do složek, sdílení s dalšími uživateli...) <http://citace.com/>

Citační manažery

- nástroje pro správu bibliografických citací (popř. vlastních myšlenek), jejich organizaci či sdílení
- efektivní začít je využívat na začátku psaní práce

Dle typu:

- Software instalovaný do PC* (EndNote, ProCite, Reference Manager...)
- Webová aplikace* (EndNote Web, RefWorks, CiteULike, Zotero...)

Dle dostupnosti:

Volně dostupné:

- Citacepro.com – <http://www.citacepro.com>, český nástroj pro generování a správu citací
- CiteULike – <http://www.citeulike.org>, Springer (sponzoruje od léta 2008)
- Zotero – <http://www.zotero.org>, George Mason University, rozšíření pro Mozillu Firefox
- Bibliographix – <http://bibliographix.com>, volně dostupná základní verze (Basic)
- aj.

Placené:

- EndNote Web – <http://www.endnoteweb.com>, **MU přístup díky předplatnému [Web of Science](#)**
- ProCite – <http://www.procite.com>, dále nevyvíjen
- RefWorks – <http://www.refworks.com>, CSA/ProQuest; propojení s databází [ProQuest](#)

„Čtení“ citací

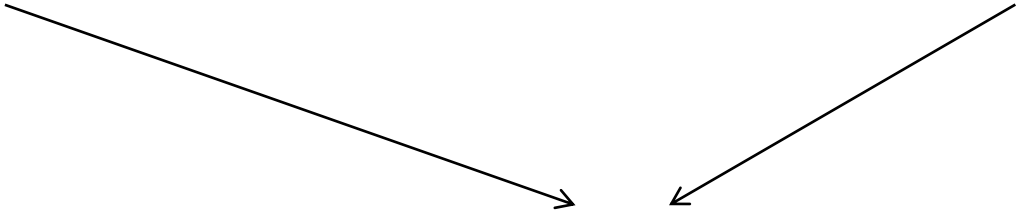
**schopnost rozpoznat typ dokumentu podle
citace**

Máme k dispozici citaci – čeho?:

- NĚMEC, Jan. Mírný ráj a úplné peklo: poznámky k deníku Jiřího Cieslara. *Host*. 2016, **32**(5), 57–60. ISSN 1211-9938.

Máme k dispozici citaci článku:

- NĚMEC, Jan. Mírný ráj a úplné peklo: poznámky k deníku Jiřího Cieslára. *Host*. 2016, **32**(5), 57–60. ISSN 1211-9938.

V katalozích knihoven
vyhledáváme zejména podle
názvu zdroje (název časopisu,
sborníku)/čísla ISSN.

Máme k dispozici citaci – čeho?:

- ŠMAHELOVÁ, Hana. Mýtus Prahy v české literatuře 19. a 20. století. In: *Přednášky z 48. běhu Letní školy slovanských studií*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, 2005, s.139–149. ISBN 80-86642-42-9.

Máme k dispozici citaci příspěvku ve sborníku:

- ŠMAHELOVÁ, Hana. Mýtus Prahy v české literatuře 19. a 20. století. In: *Přednášky z 48. běhu Letní školy slovanských studií*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, 2005, s. 139–149. ISBN 80-86642-42-9.

V katalozích knihoven
vyhledáváme zejména podle
názvu zdroje (název časopisu,
sborníku)/čísla ISSN/ISBN.

Užitečné zdroje

- Metodika tvorby bibliografických citací
- Interpretace normy ČSN ISO 690
- vzor bakalářské a diplomové práce KISK FF MU

Použité zdroje

- BIERNÁTOVÁ, Olga a Jan SKŮPA. Bibliografické odkazy a citace dokumentů dle ČSN ISO 690 (01 0197) platné od 1. dubna 2011. *Citace.com* [online]. ©2004-2012 [cit. 2012-04-11]. Dostupné z: <http://citace.com/dokumenty.php>
- Jak správně citovat. *Kurz práce s informacemi* [online]. Brno: Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, 2007 [cit. 2010-04-17]. Dostupné z: http://is.muni.cz/elportal/estud/ff/js07/informace/materialy/pages/citace_opora.pdf
- JANOŠ, Karel. *Informační etika*. 1. vyd. Praha: Česká informační společnost, 1993, 134 s.
- *KTD – Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV)* [online]. Praha: Národní knihovna ČR, 2003 – [cit. 2010-04-17]. Dostupné z: <http://sigma.nkp.cz/cze/ktid>
- MARVANOVÁ, Eva. *ČSN ISO 690 (01 0197). Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2011, 39 s.
- MEŠKO, Dušan, Dušan KATUŠČÁK a Ján FINDRA. *Akademická příručka*. České, upr. vyd. Martin: Osveta, 2006, 481 s. ISBN 8080632197.
- *Metodika tvorby bibliografických citací* [online]. Knihovna univerzitního kampusu MU, Ústřední knihovna PŘF MU. [Brno]: Masarykova univerzita, 2011 [cit. 2014-04-01]. ISSN 1802-128X Dostupné z: http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/prif/ps11/metodika/web/ebook_citace_2011.html

Děkuji za pozornost

Mgr. Hana Holoubková
holoubkova@phil.muni.cz

referenční služby
reference@phil.muni.cz
<http://www.facebook.com/knihovnaffmu>
<https://www.facebook.com/groups/infovzdelavani>

Ústřední knihovna FF MU
<http://knihovna.phil.muni.cz>